

***SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU
ĪPAŠNIEKU CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS
OBLIGĀTĀ APDROŠINĀŠANA***

2012.GADA 9 MĒNEŠU REZULTĀTI

(dati uz 29.10.2012)

Vispārīgā informācija

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (turpmāk – OCTA) jomā 2012.gada 9 mēnešos Latvijā darbojās:

– 7 apdrošināšanas sabiedrības - Apdrošināšanas akciju sabiedrība „BALTA”, „Baltijas Apdrošināšanas Nams” apdrošināšanas akciju sabiedrība, Apdrošināšanas akciju sabiedrība „BALTIKUMS”, „BALVA” Apdrošināšanas akciju sabiedrība, "BTA Insurance Company" SE, „ERGO LATVIJA” Apdrošināšanas akciju sabiedrība un Apdrošināšanas akciju sabiedrība „Gjensidige Baltic”;

– 4 ārvalstu apdrošināšanas sabiedrību filiāles Latvijā – „If P&C Insurance” Akciju sabiedrība, „SEESAM Insurance” Akciju sabiedrība, „Swedbank P&C Insurance” Akciju sabiedrība un „Compensa T.U. S.A. Vienna Insurance Group” Akciju sabiedrība.

Šobrīd GF Försäkringsaktiebolag, kas kopš 2009.gada 18.novembra neizplata OCTA apdrošināšanas polises un no 2011.gada 4.aprīļa ir izstājies no biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs” (turpmāk – LTAB), saistību kārtošanu veic Apdrošināšanas akciju sabiedrība „Gjensidige Baltic”, 2012.gada 9 mēnešos pieņemot 3 apdrošināšanas atlīdzību lēmumus.

Šis pārskats sastādīts, par pamatu ņemot OCTA apdrošināšanas nozares pamatrādītājus 2012.gada 9 mēnešos, sniedzot informāciju par izmaiņām, salīdzinājumā ar 2011.gada 9 mēnešiem.

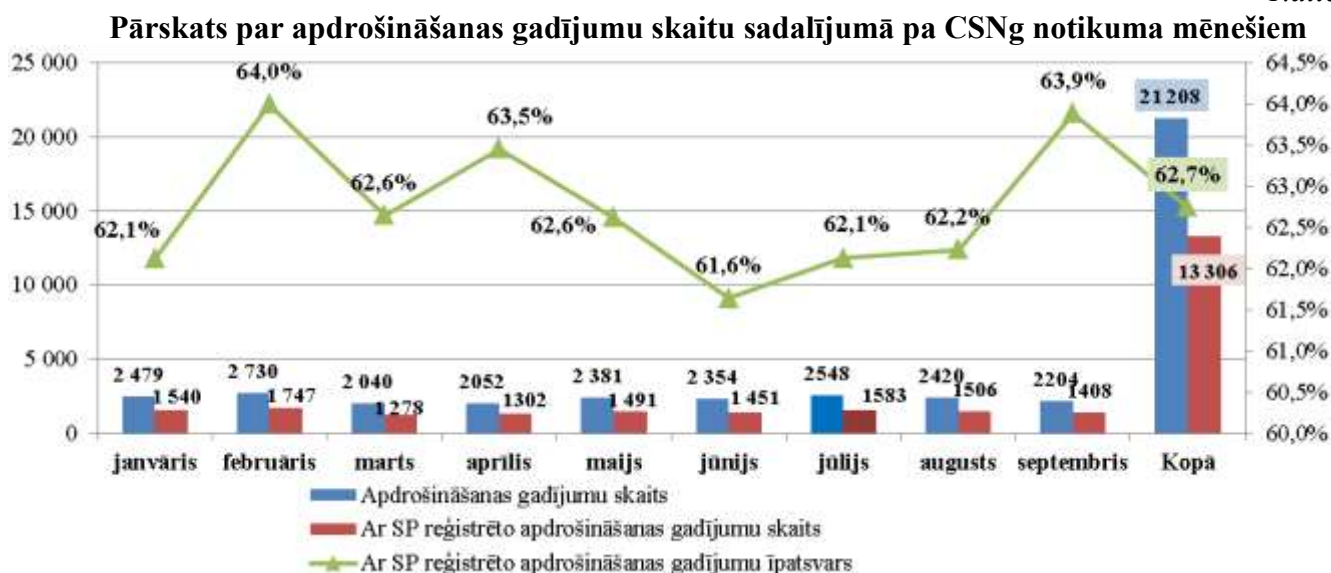
Pārskats tiek sastādīts saskaņā ar LTAB Informācijas sistēmā esošajiem datiem uz 2012.gada 29.oktobri, Ceļu satiksmes drošības departamenta (turpmāk – CSDD), VA „Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras” (turpmāk – VTUA), kā arī SIA „Liepājas tramvajs”, Daugavpils A/S „Tramvaju uzņēmums” un SIA „Rīgas Satiksme” web pieejamajiem datiem par tramvaju un trolejbusu skaitu (turpmāk – TTP).

OCTA apdrošināšanas nozares darbības rādītāji Ceļu satiksmes negadījumi

Svarīgs OCTA apdrošināšanas darbības rādītājus ietekmējošs faktors ir ceļu satiksmē notikušie ceļu satiksmes negadījumi (turpmāk – CSNg). Saskaņā ar LTAB Informācijas sistēmas datiem kopējais 2012.gada 9 mēnešos notikušo CSNg skaits, par kuriem ir iesniegti zaudējumu pieteikumi apdrošināšanas sabiedrībās (apdrošināšanas gadījumu skaits), sastādīja **21 208**, kas salīdzinājumā ar 2011.gada 9 mēnešiem ir samazinājies par **11,7%** (24 007 CSNg – 2011.gada 9 mēnešos). Uz Saskaņoto paziņojumu pamata 2012.gada 9 mēnešos reģistrēti **13 306** CSNg, kas ir par **11,0%**, mazāk nekā 2011.gada 9 mēnešos, (2011.gada 9 mēnešos 14 946 CSNg). 1.attēlā ir redzams, ka lielākais uz Saskaņoto paziņojumu pamata reģistrētais CSNg skaits ir vērojams februārī, no kā var secināt, ka šajā periodā ir bijuši vairāk CSNg bez nopietnām sekām un tas arī ļauj saskaņotos paziņojumus aizvien plašāk izmantot CSNg noformēšanā.

Apkopojot datus par CSNg skaitu, kas notikuši pēdējos piecos gados un reģistrēti uz Saskaņoto paziņojumu pamata, var secināt, ka ar katru gadu šo CSNg īpatsvars kļūst aizvien lielāks. Salīdzinājumam – 2007.gadā tas ir bijis 54,2%, 2010.gadā – 59,6%, un 2012.gada 9 mēnešos jau 62,7%.

1.attēls

No 2012.gada 9 mēnešos apdrošināšanas sabiedrībās reģistrētajiem **21 208** apdrošināšanas gadījumiem **19 484** apdrošināšanas gadījumi ir notikuši Latvijā (t.sk. **11 162 ir notikuši Rīgā**, kas sastāda **57,3%** no notikušajiem Latvijā), savukārt ārvalstīs notikuši **1 724** apdrošināšanas gadījumi, kas sastāda **8,1%** no visiem reģistrētajiem gadījumiem. Valstis, kurās reģistrēts vislielākais apdrošināšanas gadījumu skaits, ir Vācija (319), Krievija (234), Polija (206), Lietuva (194) un Igaunija (106).

Apdrošināšanas atlīdzību izmaksas

Kopējie rādītāji

2012.gada 9 mēnešos apdrošināšanas sabiedrībās un LTAB (LTAB administrē Garantijas fondu) iesniegti kopā **26 515** zaudējumu pieteikumi, kas ir par **2 974** jeb **10,1%** mazāk nekā 2011.gada 9 mēnešos.

Saistībā ar šī gada un iepriekšējo gadu zaudējumu pieteikumiem 2012.gada 9 mēnešos ir pieņemti **25 987** lēmumi par apdrošināšanas atlīdzības izmaksām par kopējo summu **Ls 16 495 086**, kas ir par **Ls 1 836 846** jeb **10,0%** mazāk nekā 2011.gada 9 mēnešos.

1.tabulā ir atspoguļoti dati par apdrošināšanas sabiedrību un Garantijas fonda 2012.gada 9 mēnešos pieņemtajiem lēmumiem¹ un izmaksātajām atlīdzībām salīdzinājumā ar 2011.gada 9 mēnešiem, sadalījumā pa zaudējumu veidiem. Lielākais atlīdzību summas pieaugums 2012.gada 9 mēnešos ir vērojams rehabilitācijas izdevumos, un šo pieaugumu galvenokārt ietekmēja atlīdzību lēmums Ls 31 124 apmērā, kurš tika pieņemts par Lielbritānijā notikušo negadījumu.

1.tabula

Pārskats par apdrošināšanas atlīdzību lēmumu sadalījumu pa zaudējumu veidiem

Zaudējumu veids	Lēmumu skaits ¹	Atlīdzību summa		Vidējā atlīdzība lēmumā ¹ (Ls)
		kopā (Ls)	izmaiņas (%)	
Transportlīdzekļa bojājumi	19 714	11 418 157	-11,5%	579
Transportlīdzekļa bojāeja	1 524	2 171 670	1,8%	1425
Transportlīdzekļa evakuācijas izdevumi	463	31 047	18,7%	67
Transportlīdzekļa stāvvietas izdevumi	32	3 234	64,6%	101
Mantas bojājumi, bojāeja	684	301 957	-7,8%	441
Ceļa, ceļa būvju, ēku bojājumi, bojāeja	550	478 352	5,2%	870
Kaitējums videi	8	30 443	40,7%	3805
Ārstēšanās izmaksas	978	774 275	-2,6%	792
Atlīdzība darba devējam par cietušās personas pārejošu darba nespēju	2	996	-65,3%	498
Pārejoša darbnespēja personai	154	96 963	-12,9%	630
Pensijas invalīdiem	154	87 591	18,0%	569
Rehabilitācijas izdevumi	10	47 474	2322,3%	4747
Apbedīšanas izdevumi	27	39 864	-2,6%	1476
Pensijas apgādājamiem	163	68 614	-3,7%	421
Nemateriālie zaudējumi sakarā ar cietušās personas fizisku traumu	185	188 463	-61,3%	1019
Nemateriālie zaudējumi sakarā ar cietušās personas sakropļojumu, invaliditāti	6	4 499	211,3%	750
Nemateriālie zaudējumi sakarā ar apgādnieka, apgādājamā vai laulātā nāvi	10	4 966	-51,8%	497
Atlīdzība VSAA Pensijas un pabalsti invalīdiem	51	76 354	-56,5%	1497
Atlīdzība VSAA Pārejoša darbnespēja personai	314	255 138	84,8%	813
Atlīdzība VSAA Apbedīšanas pabalsts	37	17 274	332,9%	467
Atlīdzība VSAA Pensijas un pabalsti apgādājamiem	30	46 832	-48,6%	1561
Atlīdzība Nacionālajam veselības dienestam (NVD)	967	347 921	-21,3%	360
Atlīdzība valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari”” Vaivaru tehnisko palīglīdzekļu centram (VTPC)	5	1 870	-7,2%	374
Atlīdzība valsts aģentūrai “Sociālās integrācijas valsts aģentūra” (SIVA) profesionālās rehabilitācijas izdevumi	4	1 115	-67,9%	279
Atlīdzība Iekšlietu ministrijas veselības un sporta centram (VSC)	1	17	0,0%	17
Kopā	26 073	16 495 086	-10,0%	633

¹ Tā kā viens lēmums var būt pieņemts par vairākiem zaudējumu veidiem, ailē "Lēmumu skaits" ir norādīts kopējais lēmumos ietvertu zaudējumu veidu skaits, un attiecīgi vidējā atlīdzība lēmumā tiek rēķināta, ņemot vērā lēmumos ietvertu zaudējumu veidu skaitu.

Vislielākā atlīdzību lēmumu summa tika izmaksāta par transportlīdzekļu bojājumu un bojāejas zaudējumu atlīdzināšanu, kas kopā sastādīja 82,4% no kopējās atlīdzību summas (skat.2.attēlu).

Apdrošināšanas atlīdzību summas sadalījums pa zaudējumu grupām

Vidējās atlīdzības izmaksas lielums par apdrošināšanas gadījumu 2012.gada 9 mēnešos sastādīja **Ls 737**, kas, salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešiem, ir pieaudzis par **5,2%**.

2012.gada 9 mēnešos **23 574** lēmumi ir pieņemti par Latvijā notikušajiem ceļu satiksmes negadījumiem par kopējo atlīdzību summu **Ls 11 922 869** (t.sk. par negadījumiem, kas notikuši Rīgā – 12 965 lēmumi par summu Ls 5 999 790). Vidējās atlīdzības izmaksas lielums par Latvijā notikušo apdrošināšanas gadījumu sastādīja **Ls 586**, kas salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešu datiem ir palielinājies par **3,1%**.

Savukārt, par ārvalstīs notikušajiem ceļu satiksmes negadījumiem 2012.gada 9 mēnešos ir pieņemti **2 413** lēmumi par kopējo atlīdzību summu **Ls 4 572 217**, kas sastāda **27,7%** no kopējās izmaksātās atlīdzību summas. Vidējais atlīdzības izmaksas lielums par ārzemēs notikušo apdrošināšanas gadījumu sastādīja **Ls 2 233**, kas salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešu datiem ir samazinājies par Ls 225 jeb 9,1%. Vidējais atlīdzības izmaksas lielums par ārzemēs notikušajiem CSNg ir **3,8 reizes lielāks** nekā vidējais atlīdzības izmaksas lielums, kas tiek izmaksāts par Latvijā notikušajiem CSNg (skat.2.tabulu).

2.tabula

Pārskats par apdrošināšanas atlīdzībām atkarībā no CSNg notikuma teritorijas

Rādītāji	2012.gada 9 mēneši	Izmaiņas (%)	t.sk. par Latvijā notikuš. gadīj.	Izmaiņas (%)	t.sk. par ārvalstīs notikuš. gadīj.	Izmaiņas (%)
Apdrošināšanas gadījumu skaits kopā*	22 386	- 14,5%	20 338	- 16,5%	2 048	12,2%
<i>t.sk. Garantijas fonds</i>	499	- 14,6%	440	- 18,2%	59	28,3%
Atlīdzību lēmumu skaits kopā	25 987	- 13,2%	23 574	- 15,2%	2 413	13,2%
<i>t.sk. Garantijas fonds</i>	599	- 18,3%	538	- 21,0%	61	17,3%
Atlīdzību summa kopā, Ls	16 495 086	- 10,0%	11 922 869	- 13,9%	4 572 217	2,0%
<i>t.sk. Garantijas fonds</i>	502 556	- 27,0%	325 028	- 40,2%	177 528	22,2%
Vidējā atlīdzība par apdroš.gadīj., Ls	737	5,2%	586	3,1%	2 233	- 9,1%
<i>t.sk. Garantijas fonds</i>	1 007	- 14,6%	739	- 26,8%	3 009	- 4,7%

*apdrošināšanas gadījumu skaits, saistībā ar kuriem ir pieņemti lēmumi par zaudējumu atlīdzību norādītajā periodā

Garantijas fonds

Zaudējumu atlīdzība no Garantijas fonda tiek izmaksāta saskaņā ar OCTA likuma un starptautisko normatīvo aktu prasībām. Lielāko Garantijas fonda atlīdzību izmaksu daļu sastāda atlīdzību izmaksas par CSNg, kurus ir izraisījuši transportlīdzekļi bez OCTA apdrošināšanas.

2012.gada 9 mēnešos atlīdzību izmaksām no Garantijas fonda par 499 apdrošināšanas gadījumiem ir pieņemti **599** lēmumi par kopējo summu **Ls 502 556**, kas ir par **27,0%** mazāk nekā 2011.gada 9 mēnešos. Vidējās izmaksas lielums uz vienu apdrošināšanas gadījumu 2012.gada 9 mēnešos sastādīja **Ls 1 007**, kas ir samazinājies par **14,6%** salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešu datiem (skat. 2.tabulu).

2012.gada 9 mēnešos **538** lēmumi ir pieņemti par Latvijā notikušajiem ceļu satiksmes negadījumiem par kopējo atlīdzību summu **Ls 325 028**. Vidējās atlīdzības izmaksas lielums par Latvijā notikušo

apdrošināšanas gadījumu sastādīja **Ls 739**, kas salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešu datiem ir samazinājies par **26,8%**, un kas savukārt arī noteicis kopējās Garantijas fonda vidējās izmaksas lieluma samazinājumu 2012.gada 9 mēnešos.

Par ārvalstīs notikušajiem ceļu satiksmes negadījumiem 2012.gada 9 mēnešos ir pieņemts **61** lēmums par kopējo atlīdzību summu **Ls 177 528**, kas sastāda **35,3%** no kopējās izmaksātās atlīdzību summas no Garantijas fonda. Vidējais atlīdzības izmaksas lielums par ārzemēs notikušo apdrošināšanas gadījumu sastādīja **Ls 3 009**, kas salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešu datiem ir samazinājies par 4,7%. Vidējais atlīdzības izmaksas lielums par ārzemēs notikušajiem CSNg ir **4,1 reizes lielāks** nekā vidējais atlīdzības izmaksas lielums, kas tiek izmaksāts par Latvijā notikušajiem CSNg (skat.2.tabulu).

OCTA apdrošināšanas nozares peļņas vai zaudējuma aprēķina tehniskais rezultāts

OCTA apdrošināšanas nozares darbību kopumā var raksturot ar visu apdrošināšanas sabiedrību peļņas vai zaudējuma aprēķina tehniskā rezultāta kopsavilkumu, kas 2012.gada 9 mēnešos nozarei ir bijis negatīvs.

2012.gada 9 mēnešos apdrošināšanas sabiedrībām piekritušo atlīdzību prasību neto summa sastādīja **Ls 14 425 916**, kas ir par 11,5% vairāk nekā 2011.gada 9 mēnešos, un attiecīgi nopelnīto prēmiju summa sastādīja **Ls 20 390 251**, kur arī ir vērojams pieaugums par 7,2%.

Aplūkojot apdrošināšanas sabiedrību peļņas vai zaudējuma aprēķina tehniskā rezultāta kopsavilkumu, no aprēķina var izdalīt dažas atsevišķas ieņēmumu un izdevumu pozīcijas, kas raksturo apdrošināšanas sabiedrību un nozares darbību kopumā (sk.3.tabulu).

3.tabula

OCTA apdrošināšanas nozares peļņas vai zaudējuma aprēķina tehniskā rezultāta rādītāji

Rādītājs	2011.gada 9 mēneši	2012.gada 9 mēneši
Nopelnītās prēmijas, Ls	19 029 587	20 390 251
Piekritušās atlīdzību prasības neto, Ls	12 943 383	14 425 916
t.sk. atlīdzību noregulēšanas izdevumi, Ls	1 335 040	1 455 947
Neto darbības izdevumi, Ls	7 846 484	7 637 597
Citi tehniskie izdevumi neto, Ls	31 335	99 070
Tehniskais rezultāts	-1 166 595	-1 219 602
<i>Zaudējumu rādītājs*, %</i>	68,0	70,8
<i>Izdevumu rādītājs*, %</i>	41,4	37,9
<i>Kombinētais rādītājs*, %</i>	109,4	108,7
<small>*Zaudējumu rādītāju raksturo piekritušo atlīdzību prasību un nopelnīto prēmiju attiecība, savukārt izdevumu rādītājā tiek ietverta izdevumu un nopelnīto prēmiju attiecība. Kombinētais rādītājs ir zaudējumu un izdevumu rādītāju summa</small>		

3.tabulā nav attēlotas visas peļņas vai zaudējuma aprēķina tehniskā rezultāta noteikšanas pozīcijas, tikai salīdzināta nopelnīto prēmiju ienākumu daļa ar apdrošināšanas sabiedrību izdevumiem sakarā ar piekritušo apdrošināšanas atlīdzību izmaksām un apdrošināšanas sabiedrību darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem izdevumiem.

Ceļu satiksmes negadījumu profilakse

OCTA likuma 57.pantā ir noteikts, ka ceļu satiksmes negadījumu novēršanas pasākumu veikšanai apdrošinātāji katru ceturksni ieskaita LTAB kontā divus procentus no parakstīto apdrošināšanas prēmiju summas, kas norādīta apdrošināšanas līgumā tā noslēgšanas brīdī, atskaitot šā likuma minētajos gadījumos apdrošinājuma ņēmējam atmaksāto prēmijas daļu un apdrošināšanas prēmijas maksājuma samazinājumu, ko apdrošinātājam kompensē Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs no Garantijas fonda. Par šo līdzekļu izlietojumu lemj Ministru kabineta izveidota konsultatīva institūcija – Ceļu satiksmes drošības padome, kuras darbības mērķis ir sekmēt vienotas valsts politikas izstrādi un īstenošanu ceļu satiksmes drošības jomā, lai paaugstinātu vispārējo ceļu satiksmes drošības līmeni valstī (ievērojot, ka ne mazāk par pusi no šā panta pirmajā daļā minētajiem līdzekļiem izmanto Iekšlietu ministrijas padotībā esošās iestādes). 4.tabulā ir

sagatavots pārskats par 2012.gada III ceturksnī apdrošinātāju veiktajiem ieskaitījumiem Ceļu satiksmes negadījumu novēršanas pasākumu profilakses kontā (turpmāk CSNNPF).

4.tabula

AAS veikto ieskaitījumu CSNNPF salīdzinājums ar LTAB iesniegto finanšu pārskatu datiem.

Nr.	2012. gads	III ceturksnis
1	Noslēgto OCTA apdrošināšanas līgumu prēmiju kopsumma, Ls	8 391 786
2	Jāieskaita CSNNPF (2.0%), Ls	167 836
3	Ieskaitīts līdz 16.10.2012. CSNNPF, Ls	167 836

Reģistrētie transportlīdzekļi

Latvijā uz 2012. gada 30.septembri pēc CSDD, VTUA un TTP datiem kopumā ir reģistrēti **952 405** transportlīdzekļi. Salīdzinot ar reģistrēto transportlīdzekļu skaitu uz 2011.gada 30.septembri, to skaits būtiski nav mainījies, jo palielinājums sastādīja tikai **2,0%** (uz 2011.gada 30.septembri bija reģistrēti **934042** transportlīdzekļi).

Ikgadējo tehnisko apskati uz 2012. gada 30.septembri bija izgājuši **695 573** transportlīdzekļi jeb **73,0%** no visiem reģistrētajiem transportlīdzekļiem (skat. 5.tabulu), kas arī būtiski nav izmainījies – samazinājums sastādīja tikai **0,7%** salīdzinot ar uz 2011.gada 30.septembri tehniskā kārtībā bijušajiem 700760 transportlīdzekļiem. Tas liecina par to, ka transportlīdzekļu skaits, kas piedalās ceļu satiksmē, saglabājas aptuveni vienā līmenī, bet vienlaikus nevar izslēgt faktu, ka ceļu satiksmē piedalās arī tehniskā kārtībā neesoši transportlīdzekļi. To pamato fakts, ka uz 2012. gada 30.septembri apdrošināta ir **765 333** Latvijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskā atbildība (par 5,2% vairāk nekā uz 2011.gada 30.septembri), kas sastāda 110,0% no tehniskā kārtībā esošiem (skat. 5.tabulu).

Vērtējot apdrošināšanas atlīdzības no Garantijas fonda, kurās pieņemti lēmumi zaudējumu atlīdzībai saistībā ar neapdrošināto transportlīdzekļu izraisītajiem ceļu satiksmes negadījumiem un salīdzinot tās ar kopējo apdrošināšanas atlīdzību skaitu, kā arī salīdzinot transportlīdzekļu skaitu, kuru īpašnieki savu civiltiesisko atbildību ir apdrošinājuši un tehniskā kārtībā esošo transportlīdzekļu skaitu pēc datiem uz 2012. gada 30.septembri, var izdarīt secinājumus, ka no visiem Latvijā reģistrētajiem transportlīdzekļiem ceļu satiksmē aktīvi piedalās aptuveni 700 000 – 750 000 transportlīdzekļi.

5.tabula

Reģistrēto, tehniskā kārtībā esošo un apdrošināto transportlīdzekļu skaits

Transportlīdzekļa veids	Reģistrēto skaits uz 2012.gada 30.septembri	Tehniskā kārtībā esoši (ar veiktu TA) uz 2012.gada 30. septembri	Tehniskā kārtībā esoši (procentuāli no reģistrēto skaita)	Apdrošināti uz 2012.gada 30. septembri	Apdrošināti procentuāli no tiem, kas ir tehniskā kārtībā
Vieglie a/m	617 618	520 725	84,3%	565 104	108,5%
Kravas a/m	75 837	62 269	82,1%	68 409	109,9%
Automobiļu piekabes	58 926	42 249	71,7%	51 117	121,0%
Autobusi	5 106	4 341	85,0%	4 602	106,0%
Motocikli*	42 482	10 415	24,5%	17 853	171,4%
Traktori, pašgājēji	109 976	39 133	35,6%	41 464	106,0%
Traktoru piekabes	41 801	15 891	38,0%	16 261	102,3%
Tramvaji, trolejbusi**	659	550	83,5%	523	95,1%
Kopā:	952 405	695 573	73,0%	765 333	110,0%

*Motocikli - ieskaitot triciklus, kvadriciklus un mopēdus (mopēdiem tehniskā apskate nav jāiet, bet jāiegādājas OCTA apdrošināšana)

** Tehniskā kārtībā esošo Rīgas tramvaju un trolejbusu skaitu sastāda transportlīdzekļi, kas nav izņemti no kustības

e-polises

Sākot no 2008.gada 1.jūnija ir nodrošināta OCTA apdrošināšanas līgumu slēgšanas iespēja izmantojot distances saziņas līdzekļus (e-polises) visā Latvijā. 2012.gada 9 mēnešos no visiem noslēgtajiem 953 566 apdrošināšanas līgumiem 14,4% jeb 137 314 līgumi ir noslēgti izmantojot distances saziņas līdzekļus.

Kopš e-polises ieviešanas šādā veidā noslēgto līgumu skaitam ir vērojama pieauguma tendence, kas liecina par to, ka transportlīdzekļu īpašnieku uzticēšanos internetā iegādātam līgumam, saglabājas. Tomēr pieauguma tempi vairs nav tik strauji – noslēgto e-polišu skaits 2012.gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar 2011.gada 9 mēnešiem, ir pieaudzis tikai par 4,6% (salīdzinājumam, 2010.gadā e-polišu skaita pieaugums salīdzinot ar 2009.gadu sastādīja 71,5%), kas galvenokārt ir saistīts ar kopējo noslēgto līgumu skaita pieaugumu (kopējais noslēgto līgumu skaits 2012.gada 9 mēnešos ir pieaudzis par 8,5 % salīdzinājumā ar 2011.gada 9 mēnešiem).

Sūdzību izskatīšana

Balstoties uz LTAB apkopotajiem datiem par saņemtajām sūdzībām sakarā ar apdrošināšanas sabiedrību pieņemtajiem lēmumiem atlīdzību izmaksu lietās, 2012.gada 9 mēnešos par apdrošināšanas sabiedrību pieņemtajiem lēmumiem un rīcības atbilstību OCTA likumam kopā saņemta **161** sūdzība. Kopējais saņemto sūdzību skaits, salīdzinot ar 2011.gada 9 mēnešiem, ir samazinājies par **18,7%** (2011.gada 9 mēnešos tika saņemtas 198 sūdzības). Tai skaitā par apdrošināšanas sabiedrību lēmumiem ir saņemtas 95 sūdzības, kas ir par 28,0% mazāk, nekā 2011.gada 9 mēnešos. Analizējot sūdzības pēc būtības:

- **60** gadījumos sniegts atzinums, ka apdrošināšanas sabiedrības lēmums ir pamatots;
- **35** gadījumos sniegts atzinums, ka apdrošināšanas sabiedrības lēmums ir nepamatots;
- **66** gadījumos sūdzības iesniedzējiem sniegts skaidrojums rakstiskas atbildes veidā;

Vērtējot sūdzību skaitu pa gadiem (sk.6.tabulu) ir redzams, ka sūdzību īpatsvars, kuras izskatot atzīts, ka apdrošināšanas sabiedrības lēmums ir nepamatots, ir bijis robežās no 0,09% līdz 0,21% no visiem apdrošināšanas gadījumiem. 2012.gada 9 mēnešos šis rādītājs ir **0,16%** no visiem apdrošināšanas gadījumiem. Savukārt, sūdzību īpatsvars, kuros apdrošināšanas sabiedrības lēmums ir atzīts par pamatotu, 2012.gada 9 mēnešos ir **0,28%** no visiem apdrošināšanas gadījumiem, kas sastāda vairāk kā pusi – **63,2%** no kopējā sūdzību skaita par apdrošināšanas sabiedrības lēmumiem (60 no 95 sūdzībām). Ir vērojama kopējā sūdzību skaita samazināšanās tendence, par ko liecina sūdzību īpatsvara no visiem apdrošināšanas gadījumiem samazināšanās no 0,84% 2010.gadā uz 0,74% līmeni 2012.gada 9 mēnešos (sk.6.tabulu).

Galvenie sūdzību iemesli:

- 1) atteikums apdrošināšanas atlīdzību izmaksai;
- 2) cietušais nav apmierināts ar novērtētā zaudējuma apmēru;
- 3) cietušais pats atzīts par daļēji līdzatbildīgu zaudējumu nodarīšanā;
- 4) cietušais ilgstoši nav saņēmis apdrošināšanas atlīdzību;
- 5) cietušais nav apmierināts ar autoservisa sniegtajiem pakalpojumiem;
- 6) cietušajam, kas cietis CSNg ārvalstīs, nav sniegta informācija par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
- 7) par apdrošinātāja izvīzītās regresas prasības pamatotību.

6.tabulā ir atspoguļots sūdzību īpatsvars no kopējā apdrošināšanas gadījumu skaita.

6.tabula

Pārskats par saņemtajām un izskatītajām sūdzībām

Gads	Apdr. gadījumi ¹	Sūdzības, kopā	% no apdr. gadīj.	t.sk. sūdzības par apdr. sabiedrības lēmumu	% no apdr. gadīj.	No tām apdr. sabiedrības lēmums atzīts par pamatotu	% no apdr. gadīj.	No tām apdr. sabiedrības lēmums atzīts par nepamatotu	% no apdr. gadīj.
2005	29 633	187	0,63	106	0,36	50	0,17	56	0,19
2006	37 139	186	0,50	88	0,24	55	0,15	33	0,09
2007	48 202	217	0,45	114	0,24	60	0,12	54	0,11
2008	46 335	263	0,57	184	0,40	133	0,29	51	0,11
2009	33 537	270	0,81	204	0,61	135	0,40	69	0,21
2010	33 255	278	0,84	198	0,60	130	0,39	68	0,20
2011	32 801	267	0,81	179	0,55	117	0,36	62	0,19
2012, 9 mēneši	21 816	161	0,74	95	0,44	60	0,28	35	0,16
Kopā²	375 378	2 788	0,74	1 737	0,46	1 025	0,27	712	0,19

¹ apdrošināšanas gadījumu skaits, saistībā ar kuriem apdrošināšanas sabiedrībās ir pieņemti lēmumi par zaudējumu atlīdzību.

² kopējie rādītāji kopš 2000.gada

7. tabulā ir atspoguļots sūdzību skaita īpatsvars no apdrošināšanas gadījumiem, sadalījumā pa apdrošināšanas sabiedrībām.

7.tabula

Pārskats par saņemtajām un izskatītajām sūdzībām sadalījumā pa sabiedrībām

Apdrošināšanas sabiedrība	Sūdzību īpatsvars apdrošināšanas gadījumos, %	Izskatītās sūdzības		
		Gadījumi, kad AAS lēmums ir pamatots ¹ , %	Gadījumi, kad AAS lēmums ir nepamatots ² , %	Citas sūdzības ³ , %
AAS "BALTA"	0,93	0,44	0,10	0,39
AAS "BALTIKUMS"	0,87	0,31	0,21	0,35
"BALVA" AAS	0,69	0,13	0,22	0,35
"BTA Insurance Company" SE	0,67	0,15	0,18	0,35
AAS "Gjensidige Baltic"	0,63	0,37	0,07	0,18
"ERGO LATVIJA" AAS	1,40	0,42	0,35	0,63
"If P&C Insurance" AS	0,38	0,38	-	-
"Baltijas Apdrošināšanas Nams" AAS	0,74	0,25	0,33	0,16
"SEESAM Insurance" AS	0,54	0,11	-	0,43
"Swedbank P&C Insurance" AS	-	-	-	-
Kopā	0,74	0,28	0,16	0,30

¹ – sabiedrības lēmums ir pamatots un sūdzība noraidīta

² – sabiedrības lēmums ir nepamatots. LTAB rekomendē pārskatīt pieņemto lēmumu.

³ – sūdzības, kuras nav par sabiedrības lēmumu. Cietušo neapmierina iesnieguma izskatīšanas process, nav sniegta informācija, nav iepazīstināts ar lēmumu pamatojošiem dokumentiem.